

термін винесення рішення, нестача бюджетних коштів для виплати компенсації громадянам, через що велика кількість рішень не є виконаною. Це все потребує невідкладних заходів з боку держави, а саме, створення доступних баз даних з офіційним перекладом практик ЄСПЛ та Суду ЄС; надання прикладу і вироблення певних рекомендацій вищих судових інстанцій застосування практики ЄСПЛ та Суду ЄС під час здійснення правосуддя в судах нижчих інстанцій.

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13.
2. Лутковська В. В. Судова практика Європейського суду з прав людини. Рішення щодо України. Київ : Праксіс, 2005. 480с.
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96. (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 2019, № 38, ст.160.
4. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2006, N 30, ст.260.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
5. Ольга Буткевич. Застосування практики та виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини. Лабораторія законодавчих ініціатив. Листопад, 2017. 8с.
6. Туманов В. А. Европейский суд по правам человека. Очерк организации и деятельности. Москва: НОРМА, 2001. 304 с.
7. Комаров В. В. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод і практика судочинства. Харків: Харків юридичний, 2008. С. 13-38.
8. Олександр Гаврилюк. Проблемні питання застосування практики Європейського суду з прав людини національними судами. – *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 4. С. 231-236.
9. Білас І.Г., Білас А.І. Сучасна юриспруденція: Підручник у чотирьох кн. Книга перша: Сучасна теорія держави. Київ : Спеціалізоване видавництво «ЮНЕСКО-СОЦІО», 2018. 456 с.
10. Право Європейського Союзу: підруч. за ред. В. І. Муравйова. Київ: Юрінком Інтер. 2011. 704 с.
11. Яковюк І.В. Право Європейського Союзу (в питаннях і відповідях). Харків : Прав., 2019. 177 с.
12. Георгіца А.З., Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2002. 175 с
13. Андріанов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини. *Право України*. 2000. № 8. С. 46-47
14. Блажівська Н. Є. Виконання рішень Європейського суду з прав людини. Порівняльний аспект. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2010. № 2. С. 83-89.
15. Телестакова А.А. Захист прав людини: міжнародні та національні аспекти: монографія. Київ. міжнар. ун-т. К.: КиМУ, 2010. 202 с.
16. Де Сальвіа М. Прецеденти Європейського Суду по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящиеся к европейской Конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. СПб.: Юридический центр Пресс, 2004. 1072 с.

Аліна Бевзюк,
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
д.ю.н., проф. **Наливайко Л.Р.**
професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ГАРАНТІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ

Найважливішим питанням державного та суспільного життя України є гарантії конституційного ладу. Конституційний лад держави функціонується, розвивається та зберігає стабільність. Конституції і закони утверджують гарантії. Це система засобів і нормативних та організаційно-правових умов, що забезпечують існування та дійсність основних інститутів держави і суспільства [1].

Гарантії містять системний характер - це тісний зв'язок процесуальних та правових засобів встановлення принципів і норм. Юридичні гарантії мають устрій установчої влади і

діють на принципі верховенства права та справедливості. Інституційні гарантії є гарантом і реалізуються на демократичній основі для функціонування суспільства та державної влади. Процесуальні гарантії - це процесуальні процедури, що забезпечують конституційний порядок України. Як відомо, під гарантіями в юридичній науці прийнято розуміти систему загальних і спеціальних, або ж власне юридичних, способів і засобів забезпечення існування того чи іншого конституційно-правового явища чи дієвості відповідного конституційного режиму. На думку більшості вчених, ці гарантії мають комплексний і системний характер. Як зазначає О. Скрипнюк, під гарантіями конституційного ладу України слід розуміти систему загальносоціальних і спеціальних юридичних (нормативно-правових і організаційно-правових) умов і засобів матеріального та процесуального характеру, які забезпечують дієвість основних принципів та інститутів суспільного і державного ладу України [3, с. 48]. У науці конституційного права вчені по-різному визначають зміст гарантій конституційного ладу. Так, вітчизняний правник М.І. Козюбра пропонує таку систему гарантій конституційного ладу: український народ, Конституція і закони України, Українська держава в цілому і в особі її спеціалізованих інститутів (організацій, служб), Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади України; Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції і прокуратури, політичні партії і громадські організації [2, ст. 122].

Державний лад України включає в себе суспільний і державний устрій. Структура суспільних відносин, гарантована законами та Конституцією, прийнятими на її підставі та згідно до неї - це конституційний лад України. Показником реалізації Конституції виступає відповідність. Нинішній конституційний лад України за своєю суттю є перехідним, змішаним, що зумовлено, насамперед відповідним характером суспільства, держави і права, які поєднують у собі риси різних соціально-економічних формацій і відповідно різних типів держави і права, перебуваючи на стадії становлення. Перехідний характер конституційного ладу зумовлює й конституційна реформа в Україні [4, с. 91]. Держава виступає найважливішою у гарантії конституційного ладу. Відповідно до ст. 17 Конституції захист суверенітету і територіальної цілісності України, гарантування її економічної та інформаційної безпеки покладається насамперед на державу. Виняткове значення призначається органам державної влади. Ключове призначення відноситься Верховній Раді. Її законодавча функція виконує велику роль у гарантуванні. Протягом «помаранчевої революції» у 2004 році було змінено Основний Закон України. Де уклали парламентсько-президентську форму республіканського державного правління. Особливу роль відіграє Президент.

Президент є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції, прав і свобод людини і громадянина (ст. 102 КУ). Важлива роль як гарантам державного і суспільного ладу належить Кабінету Міністрів, міністерствам та іншим центральним органам державної виконавчої влади. (ст. 116 КУ). Компетенція Конституційного суду відіграють важливе значення у забезпеченні конституційного ладу України. Він вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції і дає офіційне тлумачення Конституції та законів України (ст. 147 КУ). Важливу позицію відіграє прокуратура, адвокатура та органи правосуддя під час розгляду кримінальних справ про злочини проти конституційного ладу.

Таким чином, всі суб'єкти конституційно-правових відносин виступають гарантіями державного ладу. Гарантії державної та соціальної системи, права і свободи людини і громадянина визначає Конституція України. Державні органи та Конституція України забезпечують існування конституційного ладу України. Тому потрібно додержуватися Основного Закону України для забезпечення державного ладу України.

1. Гарантії конституційного ладу України. URL: udik.com.ua/books/book-1929/chapter-79800/

2. Погорілко В.Ф. Загальні засади конституційного ладу України та його гарантії. Київ: 2000. С. 122.

3. Скрипнюк О. Конституційний лад України: ознаки, принципи, гарантії. *Вісник Центральної виборчої комісії*. 2008. № 4(14). С. 46-51.

4. Чушенко В.І., Засць І.Я. Конституційне право України / В.І. Чушенко, І.Я. Засць. Київ: 2007. С. 91.